

Orkland Arbeiderparti

Programutkast 2023 - 2027

Trygg styring - gode tjenester

1 Programmet vårt bygger på Arbeiderpartiets grunntanker om at alle mennesker er
2 unike, og like mye verdt. Hver av oss skal ha muligheten til å leve gode liv, i små og
3 store fellesskap. Vi vil ha et samfunn der det er plass til alle, med trygge
4 arbeidsplasser og gode tjenester til våre innbyggere.

5 Etter mange år med vekst og oppgang, lav rente og god lønnsutvikling, opplever vi
6 nå en verden i endring. Vi har erfart at hendelser utenfor Norges grenser har stor
7 innvirkning på våre liv. Høy rente, økte priser på bl.a. mat og strøm gjør at mange
8 føler utrygghet og er bekymret for framtida.

9 I slike tider er det viktig med trygg økonomisk styring og klare prioriteringer.
10 Orkland Arbeiderparti er tydelige på at vi prioriterer helse og oppvekst aller høyest.
11 Det er her vi finner de største utfordringene våre, og det er hit de store pengene
12 skal gå.

13 Gjennom livet - fra vugge til grav - har vi behov for ulike tjenester fra kommunen.
14 Behovene våre vil være forskjellige, men alle skal vi kunne forvente å få tjenester
15 av god kvalitet tilpassa våre behov, uavhengig av lommebok og hvor man bor i
16 kommunen. Vi er opptatt av at Orkland kommune skal være en god arbeidsgiver,
17 slik at vi får rekruttert de beste fagfolkene for å sikre gode kommunale tjenester.
18 Gode verktøy er tett samarbeid med tillitsvalgte, og jevnlig ansatte- og
19 brukerundersøkelser.

20 I Trøndelag er Orkland en viktig brikke i forbindelse med det grønne skiftet. Vi skal
21 ligge i front i omstillingen til ny grønn industri og grønne løsninger. Det er derfor
22 viktig å være en kommune som spiller på lag med lokalt næringsliv, og som legger
23 til rette for både nye etableringer og eksisterende bedrifter. Dette er med på å sikre
24 trygge og gode arbeidsplasser. Næringslivet vårt har stort behov for kvalifisert
25 arbeidskraft - Orkland Arbeiderparti vil være en pådriver for å sikre tilgangen til
26 videregående utdanning samt desentralisert høyskoleutdanning til kommunen.

27 Sentralt i dette er arbeidet mot utenforskap. Alt for mange står utenfor arbeidslivet i
28 dag, å få snudd dette er en av de viktigste oppgavene vi har foran oss. Skal vi
29 lykkes må vi samarbeide tett med både næringslivet og frivilligheten. Vi som
30 samfunn har ikke råd til å ikke ha alle med, det er derfor viktig at storsamfunnet
31 bidrar - for de store oppgavene løser vi best sammen!

En god oppvekst varer hele livet

1 Orkland blir velfortjent kalt “næringskommunen nummer 1.” Det er viktig - det gir
2 oss muligheter for utvikling og bidrar til bedre kommuneøkonomi. Men Orkland
3 Arbeiderparti vil også at vår kommune skal være en foretrukket plass å bo og leve
4 i. Derfor vil vi ha inkluderende lokalmiljø hvor barn og ungdom kan utfolde seg trygt
5 i lek, læring og aktivitet.

6 Målet i Orkland er at ingen skal falle utenfor. Orkland AP vil derfor satse videre på
7 det igangsatte utenforslagsprogrammet Unge orklendinger skal møte tillitsfulle og
8 omsorgsfulle voksne i det kommunale tjenestetilbudet. Ungdommene selv er den
9 beste kilden til å formidle sine behov, og vi ønsker derfor et tettere samarbeid med
10 ungdomsrådet.

11 Barnehage- og skoletilbudet skal videreutvikles i Orkland, og vi må sørge for god
12 faglært bemanning, høy voksentetthet og et godt læremiljø. Den offentlige
13 fellesskolen er bærebjelken i arbeidet med gode oppvekstmiljø for barn og
14 ungdom. Vi ønsker at alle barnehager og grunnskoler i kommunen skal være
15 offentlige.

Orkland Arbeiderparti vil:

- Ha en skolestruktur som sikrer at uansett hvor du bor i Orkland, skal du ha et godt læremiljø, kompetente lærere og en arena for mestring og bygging av relasjoner.
- Prioritere gode skole- og barnehagebygg for alle barn i Orkland.
- Videreføre rullerende barnehageopptak.
- Utruste alle skoler med tilpassede læremidler.
- Arbeide aktivt for at de videregående skolene videreutvikles på Follo og Løkken slik at de blir attraktive for elever og lokalt næringsliv.
- Aktiv tverrfaglig innsats mot mobbing i skolen, og fortsette det gode MOT-arbeidet som allerede gjøres.
- Styrke forebyggende tiltak og arbeidet med tidlig innsats for barn og unge i tråd med utenforslagsprogrammet, samt ha fokus på friluftsliv og praktisk læring i grunnskolen.
- Ha trygge skoleveier og videreføre “Trygt hjem for en 50-lapp”.

En god helse for alle

- 1 Arbeiderpartiet ønsker å videreføre det viktige arbeidet som er påbegynt med
- 2 utenforskinsprogrammet. Om vi ved tidlig målrettet innsats klarer å hjelpe flere til å
- 3 mestre livet i stedet for å havne på uførestatistikken, vil det bety mye for
- 4 kommunen, og ikke minst for den enkelte.

- 5 Den største utfordringen vi står overfor innen helse og omsorg er det stadig økende
- 6 gapet mellom antallet på de som ønsker tjenester og antallet fagfolk vi har til å
- 7 utføre dem. Dette er en oppgave vi i Arbeiderpartiet tar på alvor. Om vi skal greie å
- 8 yte gode framtidsetta tjenester må vi evne å tenke nytt om å rekruttere gode
- 9 fagfolk og hvordan vi benytter kompetansen deres. Vi vil få flere over i hel stilling og
- 10 jobbe for å få desentralisert høyskoleutdanning til kommunen.

- 11 Vi må skape en fremtidsetta tjeneste der kvalitet står først, for å sikre at de
- 12 sykeste og mest pleietrengende av oss får den hjelpa de har behov for. Vi har hatt
- 13 investeringer og oppgraderinger på våre helseinstitusjoner rundt om i kommunen.
- 14 Neste store investeringsprosjekt er å bygge nytt Orkdal helsetun.

Orkland Arbeiderparti vil satse på:

- Godt og tilgjengelig tilbud innen psykisk helse for alle aldersgrupper.
- Et samfunn med plass til alle gjennom økt satsning på det igangsatte utenforskinsprogrammet.
- Gode omsorgsboliger og bofellesskap med heldøgns bemanning i alle deler av kommunen – både for eldre og yngre brukere.
- Gode hjemmetjenester for trygghet i eget hjem.
- Moderne og fremtidsettede løsninger innen velferdsteknologi for å gi økt frihet og mestring.
- Kvalitetsmeldinger og brukarmedvirkning som rettesnor for gode tjenester.
- Fremheve eldre som en viktig ressurs i lokalsamfunnet og bidra til flere arenaer hvor eldre kan bidra.
- Legge til rette for livslang læring og forebygge digitalt utenforskap.
- Prioritere videre arbeid med demensomsorg og prosessen med å bli en demensvennlig kommune.
- Bygge nytt Orkdal helsetun.
- Gode rekrutteringstiltak og nytenking for å sikre nødvendig fagkompetanse i kommunen.
- Fortsette jobben med heltidskultur i Orkland kommune.

Orkland som næringslivets førstevalg

- 1 Orkland Arbeiderparti vil føre en næringspolitikk som styrker den norske modellen
- 2 hvor arbeid til alle, likestilling og et godt samspill mellom arbeidstakere og
- 3 arbeidsgiver er grunnleggende forutsetninger. Vi vil føre en aktiv næringslivspolitik
- 4 bidrar til utvikling av eksisterende næringsliv og offentlige arbeidsplasser.

- 5 Elektrifisering av samfunnet er nødvendig om vi skal nå klimamålene. Det
- 6 innebærer en utfordrende omstilling, men også store nye muligheter for bedrifter og
- 7 lokalsamfunn. Orkland har et variert næringsliv og sterke tradisjoner for
- 8 gründervirksomhet og industriutvikling. Orkland har gode forutsetninger for å ha
- 9 store ambisjoner og vårt mål er at Orkland skal være et naturlig førstevalg for nye
- 10 næringer i vår region.

- 11 Næringslivet må oppleve forutsigbare rammer og som kommune må vi være
- 12 attraktive for nye etableringer. Vi vil være en aktiv pådriver både mot
- 13 fylkeskommune og nasjonale myndigheter for å sikre gode rammebetingelser for
- 14 næringslivet i Orkland.

- 15 Landbruk, skogbruk, fiske og havbruk utgjør mange arbeidsplasser og stor
- 16 verdiskapning i lokalsamfunnene i Orkland. I tillegg er lokalmat en næring i vekst
- 17 som Arbeiderpartiet vil være med å løfte ytterligere fram. Vi vil sikre gode
- 18 rådgivningstjenester og aktive utviklingsmiljø slik at man oppnår gode og
- 19 forutsigbare rammevilkår for lokale næringer.

- 20 Å havne utenfor arbeidslivet er en stor belastning, primært for den det gjelder, men
- 21 for samfunnet. Arbeiderpartiets jobb nummer en er arbeid til alle og derfor vil vi i
- 22 perioden ha en kraftfull satsing gjennom kommunens utenforskapsprogram for å
- 23 hjelpe dem som står utenfor arbeidslivet tilbake i arbeid.

Orkland Arbeiderparti vil:

- Gjøre Orkland til førstevalg for næringsliv som bidrar til det grønne skiftet.
- Bidra til utvikling av eksisterende næringsliv på Grønøra med Thamsklyngen som sentralt virkemiddel.
- Legge til rette for næringsutvikling i hele kommunen med virkemidler tilpasset lokale forhold.
- Sikre tilgang på attraktive næringsareal og nødvendig infrastruktur i alle deler av Orkland.

- Videreutvikle Orkanger som regionalt handelssentrum.
- Løfte Orkland som reiselivskommune.
- Samarbeide med Thams Innovasjon for lokal kompetanse på veiledertjenester til bedrifter i utvikling, og tilrettelegging for entreprenørskap og gründervirksomhet.
- Styrke næringsfondet.
- Ha et forpliktende samarbeid mellom grunnskole, videregående skole, fagskole og lokalt næringsliv for å sikre fremtidig tilgang til kompetent arbeidskraft.
- Kraftfull satsing på kommunens utenforskapsprogram for å få flere tilbake til arbeidslivet.
- Arbeide aktivt opp mot Stortinget for å sikre videreføring av differensiert arbeidsgiveravgift og transportstøtte.
- Opprettholde eiendomsskatt på vind-, vannkraftverk og kraftlinjer.
- Støtte framtidas fagarbeidere med mål om minst 40 lærlingeplasser innen de kommunale tjenestene og stille krav om lærlinger for større bedrifter som leverer tjenester til kommunen.

Kultur, idrett og frivillighet - limet i våre lokalsamfunn

1 Frivilligheten og kulturen er limet i våre lokalsamfunn - de utgjør viktige fellesskap
2 som bidrar til inkludering og meningsfulle liv til oss alle. I Arbeiderpartiet er vi
3 opptatt av å samarbeide med frivilligheten og idretten, og av å verne om kulturlivet
4 vi har.

5 Det skal være meningsfullt og godt å drive med frivillighet i Orkland. Vi ønsker å
6 bidra til at det skal finnes gode fritidstilbud til folk i ulike aldre, rundt om i vår
7 langstrakte kommune. Kostnadene for å delta i aktivitet skal være så lave som
8 mulig. Derfor vil vi verne om våre utstyrssentraler og støtteordninger til alle barn og
9 unge som trenger det!

10 En aktiv kulturpolitikk der vi utjevner forskjeller er en viktig brikke i vår satsning på
11 arbeid mot utenforskap. Samtidig ønsker vi å videreutvikle oss som en god
12 kulturkommune, der det er mulig å både drive med og benytte seg av både
13 lavterskeltilbud og profesjonell kultur av høy kvalitet. Ikke minst er den rike
14 kulturhistorien i Orkland en viktig del av vår identitet - den ønsker vi å ta vare på!

Orkland Arbeiderparti vil:

Idrett, fritid og frivillighet:

- Sette arbeidet mot utenforskap høyt på dagsorden og samarbeide med idretten og frivilligheten om dette arbeidet.
- Prioritere driftsstøtte til frivillige lag og organisasjoner som driver med aktiviteter for barn, ungdom og eldre.
- Bevare desentraliserte frivilligsentraler i Orkland og bruke dem aktivt som støttespillere i kommunalt arbeid.
- Fronte en frivillighetspolitikk der kommunen og frivilligheten samarbeider, og som gjør det godt å drive med frivillig arbeid i hele kommunen.
- Verne om og videreutvikle Orklands utstyrssentraler.
- Stimulere til oppretting av flere fritidsklubber og møteplasser for ungdom.
- Bidra med ordninger som sikrer lave kostnader for barneidretten og videreføre ubyråkratisk støtte til fritidsaktiviteter for barn og unge.
- Ha gratis hall- og baneleie i kommunale anlegg for barn og ungdom.
- Profilere Orklandbadet og folkehelsesenteret - og samtidig opprettholde bassengene på Løkken, Krokstadøra og i Lensvik som gode tilbud i nærmiljøet.

- Støtte etablering og vedlikehold av turstier og annen viktig infrastruktur, slik at våre friluftsområder forblir tilgjengelige for allmennheten, også gjennom universell utforming.

Kultur:

- Ha store ambisjoner for kulturlivet i Orkland som en mangfoldig kulturkommune og støtte opp om profesjonell kultur, så vel som tiltak i regi av frivillige.
- Legge til rette for gode kulturelle opplevelser for innbyggere i alle aldre.
- Profilere våre museer, kulturminner, kulturhistoriske anlegg og lokal matkultur som bidrar til å løfte Orkland som reiselivskommune.
- Bevare en desentralisert kulturskole som en arena for mangfoldig kulturutøvelse på de ulike tettstedene.
- Videreutvikle våre bibliotek som lokale møteplasser.
- Opprettholde Bygdekinoen.
- Videreføre støtteordningen til verneverdige hus.

Attraktive lokalsamfunn - i by og bygd

1 Orkland Arbeiderparti utvikler tilpasset politikk for både byen Orkanger og for
2 tettsteder og bygder rundt om i Orkland. De tettbygde områdene på Orkanger,
3 Fannrem og Råbygda opplever stor vekst, som krever særskilte tiltak og tilpassede
4 virkemidler for å opprettholde trivsel og attraktivitet. Utkantene strever derimot med
5 å holde bolyst, folketall og tjenestetilbud oppe. Dette må også møtes med offensive
6 politiske tiltak, slik at tettsteder og grender øker sin attraktivitet, ikke minst for
7 barnefamilier. Det trengs både en bevisst bypolitikk og distriktpolitikk i Orkland.
8 Gode samferdselsløsninger er viktig både for god byutvikling og for opprettholdelse
9 av levende bygder.

10 **Orkanger – vekstbyen i sørlige Trøndelag**

11 Orkanger må utvikles videre som kommunesenter, regionsenter og by. Sammen
12 med tettbygde områder av Fannrem og Råbygda, vokser byen med både
13 og innbyggere. Dette gir blant annet utfordringer i trafikkbildet,
14 kapasitetsutfordringer i tjenestetilbudet, samt at den nødvendige fortettingen truer
15 med å skape bomiljø som blir både sjarm- og identitetsløs. Samtidig har Orkanger
16 kvaliteter som få andre småbyer kan vise til og som er viktig å bevare og benytte.
17 Nærhet til handels-, og servicetilbud i bykjernen, kombinert med tilgangen til
18 friluftsområder både i sentrumsområdene og i marka, gjør Orkanger til en av de
19 mest attraktive småbyene i Midt-Norge.

20 **Levende tettsteder og grender**

21 For å skape balansert utvikling og vekst må det arbeides offensivt med boligtilbud,
22 stedsutvikling og næringsutvikling også for tettstedene og grendene utenfor byen.
23 Lokale særpreg og fortrinn må utnyttes i dette arbeidet, som må skje i tett
24 samarbeid med lokale krefter og organisasjoner. De mindre lokalsamfunnenes
25 kvaliteter må synliggjøres og bevisstheten om «det gode liv på bygda» må styrkes,
26 for å bremse sentraliseringen og befolkningsnedgangen i utkantene. Det må
27 etableres felles kunnskap om hvilke kvaliteter og tjenestetilbud som er viktigst i
28 mindre lokalsamfunn, for å opprettholde bolyst og attraktivitet.

29 **Samferdsel og infrastruktur**

30 Gode veier, kollektivtilbud, god trafiksikkerhet og godt utbygd digital infrastruktur
31 viktig for attraktivitet både i sentrale områder og i distriktet. En framtidig omlegging
32 av E39 må vurderes ut fra hvordan det vil påvirke byutviklingen. Økt biltrafikk på
33 Orkanger må møtes med tiltak der en ser på trafikksystemet i et langsiktig
34 perspektiv. Orkland Arbeiderparti vil arbeide aktivt mot fylkeskommunen for å
35 forbedre standarden og trafiksikkerheten på fylkesveiene.

Orkland Arbeiderparti vil:

- Bruke kvaliteter ved Orkanger til å trekke folk og virksomheter til Orkland.
- Videreutvikle sentrumsplanen for Orkanger og koble denne bedre sammen med trafiksikkerhetsarbeidet og samferdselsplanene.
- Legge til rette for gode møteplasser og kulturtilbud i sentrumsområdene, med ferdsel og liv store deler av døgnet. Og særskilt tilrettelegging for aktiviteter for barn og ungdom.
- Legge til rette for flere sentrumsnære boliger i Orkanger og de andre tettstedene, men samtidig ivareta behovet for parker og «grønne lunger» også i de tettbygde områdene.
- Bevare den særpregede trehusbebyggelsen på Orkanger og i boligområdene Bjørnli Haveby, Nerøra og Småøran.
- Legge til rette for sykkelstier/ sykkelfelt for å redusere biltrafikk
- Ha en målretta politikk for å tillate ny spredt boligbygging med større boligtomter i utkantene.
- Utvikle modeller for samarbeid mellom kommune, næringsliv og frivillighet for å stimulere til forskjønningstiltak i tettstedene, og støtte arrangementer som bidrar til god stedsutvikling.
- Sørge for fornuftig utnyttelse av kommunehusene i Meldal, Lensvik og Krokstadøra.
- Etablere samarbeidsordninger mellom kommunen og velforeninger/grendelag for å finne fram til og sette i verk utvalgte tiltak for by- og stedsutvikling.
- Legge til rette for at flyktningene som kommer til Orkland, blir tatt imot på en god måte og blir godt integrert i hele kommunen vår.
- Fortsatt satse på utbygging av bredbånd i grisgrendte strøk.
- Arbeide for å få bort bomstasjonen ved Våvatnet og at alle deler av kommunen blir i en felles takstsone for kollektivtrafikk.

Natur og miljø - verdt å ta vare på

- 1 Orkland har fjell, fjorder, myrer, landbruksområder, variert skogsterreng og et
- 2 mangfold av plante- og dyreliv som må bevares. Om vi skal lykkes med å redusere
- 3 klimautslippene og hindre forsøpling, er det ikke nok å bare forholde seg til det som
- 4 nasjonalt og globalt. Da kreves det også at hver enkelt kommune tar tak. Orkland
- 5 bidra ved å stille krav til både egen og private aktørers virksomhet og legge til rette
- 6 for at befolkningen kan ta miljøvennlige valg. Gjennom kommunens egen bygge-
- 7 og tjenestevirksomhet kan vi gå i front, og sette en standard for nye og
- 8 miljøvennlige løsninger.

Orkland Arbeiderparti vil:

Klimainnsats på lokalplanet:

- Utvikle mange lokaltilpassede tiltak for å redusere utslipp av klimagasser, også fra landbruksnæringa, basert på realistiske, kunnskapsbaserte løsninger.
- Legge til rette for flere ladestasjoner for elbiler.
- Øke bruken av fornybar energi ved kommunale bygg.
- Holde igjen på omdisponering av myrområder og dyrkajord.

Miljø og naturvern

- Sørge for varig vern av Råbygd fjæra og Gjølmesørene.
- Ta grep for å tilbakeføre bekker til mer opprinnelig tilstand og styrke sårbare bestander av villaks og sjørret.
- Kartlegge og bevare viktige og truede naturområder i Orkland.
- Delta aktivt i forvaltningen av Trollheimen landskapsvernområde og bidra til at det fortsatt kan være samisk reindrift i Trollheimen.
- Støtte opp under frivillig arbeid i forvaltninga av Sognlieiendommen.
- Sette klare grenser for nye hytteområder og nedbygging av mer natur i nåværende hytteområder, både gjennom kommuneplanen og i løpende arealsaker.
- Trykke på for at staten sikrer framtidsretta løsninger på forurensningsproblemene etter gruvedrifta på Løkken.
- Ingen utbygging av vindkraft i Orkland i kommende valgperiode.
- Stille strenge miljøkrav i kommunale anbudsutlysinger.
- Bidra til engasjement for bærekraftige og miljøvennlige valg av materialer i offentlige og private bygg.

